

UVOD

Kontrola rizika banaka ima socijalni značaj. Poremećaji u sektoru bankarstva imaju loš uticaj na cijelu ekonomiju. Šta više, izazivaju značajne socijalne procese. Pitanje je i sa stanovišta ekonomskog razvoja i sa aspekta profitabilnosti banake, koliko mogu biti visoki bankarski plasmani i koliko se rizik smije preduzeti, a da se ne ugrozi sigurnost izvršenja obaveza banaka.

Bankarski rizici su kreditni, tržišni, valutni, rizik solventnosti i operativni rizik. Rad obrađuje najstariji finansijski rizik- kreditni rizik. Ako postoji nešto što spaja renesansnog bankara koji sjedi za klupom sa novcem „banco“ i analitičara rizika u višespratnici Wall streeta, onda je to kreditni rizik. Ovaj rizik je najstariji, ali i najbitniji. Danas zahvaljujući savremenoj računarskoj tehnologiji, arhiviranju baze podataka o kretanju vrijednosti parametara u prošlosti, moguće je predvidjeti preuzete rizike. Kreditni rizik se posmatra na nivou individualne kreditne linije- rizik pojedinačne transakcije ili u koncentraciji- portfolio kreditni rizik. U cilju uspostavljanja odnosa između rizika ukupne izloženosti i kapitala banke, koji je posljednja linija odbrane solventnosti, od strane G7 zemalja, promovisani su Bazelski standardi.

Dvostruka je aktuelnost ovih istraživanja. S jedne strane, tradicionalni problem domaćih banaka je vezan za gubitke usljed kreditne delikvencije, što dovodi do problema održavanja solventnosti banaka ili do povećanja nivoa aktivnih kamatnih stopa. S druge strane, nova pravila bazelskog komiteta svakako će biti primjenjivana u našem sistemu.